

Slovnaft: Česku hrozí, že dojde ropa, až začne platit embargo. Fiala se nebojí, je mu to všechno jedno

- CZ24 News | 13. listopadu 2023

ČESKO: Pátého prosince skončí výjimka na dovoz ropných produktů s ruským původem do Česka a začne na ně platit embargo. Stabilní řešení je ještě daleko, protože rozšíření kapacity ropovodu TAL, který vede z Itálie, bude dokončeno až na přelomu let 2024-2025. Část, především nafty, se zpracovává a dováží ze Slovenska. To s koncem výjimky už od prosince nebude možné. Producenti paliv či ministerstvo průmyslu se však nedostatku pohonných hmot neobávají.

Krátce poté, co Rusko zahájilo válku proti Ukrajině, se státy EU rozhodly vyhlásit sankce na Rusko, jejichž součástí bylo i embargo na ropu. Měly za cíl postupně ji přestat úplně odebírat a tento zdroj nahradit například ropou z Blízkého východu či severu Evropy. Česko, Slovensko, Maďarsko a Polsko vzhledem k vnitrozemské poloze či závislosti na ropovodu Družba, získaly výjimku a mohou vyvážet i produkty z ruské ropy. Tato výjimka však v prosinci 2023 skončí.

“Prostě Česká republika dnes nemá dostatek kapacity, aby zásobovala české rafinérie neruskou ropou,” uvedl předseda představenstva Slovnaftu Oszkár Világi.

Slovnaft pokrývá přibližně polovinu dovozu pohonných hmot do České republiky. Redakce oslovila jednoho z největších distributorů pohonných hmot MOL, Unipetrol a Ministerstvo průmyslu a obchodu s otázkou, zda sdílejí obavy Slovnaftu.

Mluvčí společnost MOL, pod kterou spadá i Slovnaft, Martin Pavlíček pro Echo24 uvedl, že se společnost bude snažit i nadále dodávat dostatek pohonných hmot na český trh skrz rafinérie v Česku. Výpadek ze společnosti Slovnaft se bude snažit doplnit ze zdrojů třetích stran. Ruská ropa totiž stále může do Česka proudit až do doby, kdy bude nahrazena dodávkami z jiných ropovodů, a může v Česku být zpracovávána v rafinériích. Dovážet se do Česka nebudou smět od prosince už zpracované ropné produkty.

Největší zpracovatel ropy v rafinériích v Česku společnost Unipetrol je na konec výjimky připravena. „Dodávky ropy máme zajištěny v dostatečném množství, a tím pádem je zajištěna i kontinuita výroby pohonných hmot v obou našich rafinériích a jejich následná distribuce. V našich rafinériích vyrábíme pohonné hmoty z ropy, která pochází z různých regionů Evropy, Asie, Afriky a Ameriky. Proto jsme schopni nastavit naši obchodní politiku tak, abychom dostáli našim domácím i exportním závazkům. Do sousedních zemí vyvážíme zhruba pětinu své produkce pohonných hmot. Naší prioritou je ale český trh, a proto se snažíme umístit maximální množství naší produkce právě zde. V případě potřeby jsme připraveni přesměrovat naši exportní distribuci ve prospěch českého trhu,” uvedl mluvčí společnosti ORLEN Unipetrol Pavel Kaidl.

Ministerstvo průmyslu a obchodu se propadu dodávek pohonných hmot do Česka neobává. „Jsme v pravidelném kontaktu se všemi velkými distributory PHM. Ti jsou připraveni i na situaci po 5. prosinci 2023 tak, aby nenastaly žádné problémy se zásobováním trhu. Pro případ nahodilého výpadku s důsledkem nedostatku pohonných hmot má ČR dostatečné zdroje ve státních hmotných rezervách, které byly v letošním roce navýšeny u motorové nafty i surové ropy tak, že přesahují zásobu nad zákonem požadovaných 90 dní průměrné spotřeby,” uvedl mluvčí ministerstva David

Hlušík.

Ten také upozornil, že stát si riziko výpadku ropných produktů uvědomuje, ale že přívod ropy skrz ropovod Družba není v současnosti časově omezen, dokud nebude ropa nahrazena skrz jmenovaný ropovod TAL.

Do jeho rozšíření Česká republika investovala 1,6 miliardy korun. Přes něj přitéká ropa ropovodem IKL napojeným u německého Ingolstadtu na ropovod TAL z italského Terstu. Po rozšíření by měl do České republiky přinášet 4 miliony tun ropy navíc a plně tak s celkem 8 tunami ropy ročně nahradit ropovod Družba. „Práce na projektu TAL-PLUS jsou v plném proudu, důsledně plníme harmonogram aktivit a platí, že Česko bude od roku 2025 nezávislé na ruské ropě. Nyní se podařilo vysoutěžit a podepsat smlouvy s dodavateli důležitých technologií a komponentů, kterými budeme kapacitu ropovodu TAL navyšovat. Jedná se o pumpy a čerpadla, která patří mezi ty nejmodernější na trhu. Ty musí zajistit dopravu ropy z italského Terstu přes Alpy do Německa, jejich výkon je srovnatelný s elektrickými lokomotivami,” [uvedl](#) k modernizaci Jan Pantůček předseda představenstva společnosti MERO, která provozuje ropovody na českém území.

Společnost MERO nedávno [uvedla](#), že v budoucnu může ropovod Družba využívat pro dodávky ropy z Ukrajiny. Případně může být ropovod upraven například pro přepravu čpavku či pro vysokorychlostní internetové kabely.

V rámci sankcí EU byl zakázán dovoz ruské ropy skrz námořní dopravu. Ale v případě akutního nedostatku mohou vnitrozemské státy využít i tuto možnost. Časově neomezená výjimka pro Česko, Polsko, Maďarsko a Slovensko byla schválena na popud Maďarska, právě z důvodu nedostatečné infrastruktury vnitrozemských států. Tento problém by v případě Česka mělo vyřešit zmiňované rozšíření ropovodu TAL.

Skupina Unipetrol už se na přechod na neruskou ropu připravuje a mění technologie ve svých rafinériích. V Kralupech nad Vltavou zpracovává výhradně neruskou ropu, která do České republiky proudí ropovodem TAL. Litvínovská rafinérie je napojena na ropovod Družba a zpracovává převážně ruskou ropu. Dočasně lze litvínovskou rafinérii provozovat v nových podmínkách. V říjnu prošla úspěšně testem zpracování neruské ropy. „První testy už proběhly a nyní je budeme spolu s firmou vyhodnocovat,” uvedl mluvčí David Hlušík. „Abychom ale rafinérii udrželi dlouhodobě provozuschopnou a s potřebnou výrobní kapacitou a současně jsme mohli dále rozšiřovat portfolio akceptovatelných ropných směsí, jsou budoucí investice v řádu jednotek miliard korun nevyhnutelné,” řekl člen představenstva Tomáš Herink agentuře ČTK.

Podobnou výjimku ze zpracování ruské ropy má i Bulharsko. Jak zjistil server [Politico](#), Rusko díky této výjimce získalo letos více jak miliardu eur. Na výjimce pro Bulharsko se loni v červnu po týdnech složitých vyjednávání shodly členské státy EU. Balkánská země je totiž do značné míry závislá na rozsáhlé ropné rafinérii Lukoilu v Burgasu na černomořském pobřeží, která pokrývá 80 procent bulharské potřeby nafty a benzínu a představuje desetinu hospodářského výkonu země. Tyto faktory podle webu Politico zajistily ruské firmě v Bulharsku mimo jiné značný politický vliv.

[ZDROJ](#)